

Изказване на министър Сербезова по време на подписването на Анекса към Националния рамков договор за медицинските дейности

С подписването на Националния рамков договор за медицинските дейности смятаме, че промяната в здравната система е в ход.

През 2022 г. ще се вляят 604 млн. лв. повече средства в полза на пациентите и на медицинските специалисти, които се грижат за тях. Постигнатите приоритети в НРД 2022 с подписания Анекс са следните:

1. Профилактика и превенция;
2. Електронно здравеопазване;
3. Детско и майчино здравеопазване;
4. Увеличение на заплатите на медицинските специалисти и премахване на неравенството в доходите;
5. Ефективност, прозрачност и контрол на медицинската дейност.

1. Профилактика и превенция.

Неслучайно превенцията е на първо място като добра практика във всички развити страни. Ранната диагностика чрез редовни прегледи е предпоставка за навременно откриване и превенция на животозастрашаващи заболявания. Някои от мерките в тази сфера включват:

- Инвестиция в грижа, за да защитим най-ценното – човешкото здраве и живот. България има нужда от здрави и работоспособни хора.
- **По-висока и обхватна профилактика** за пациентите с **рекордно увеличение** на финансирането на извънболничната помощ с **31%**.
- **Елиминиране на хроничния недостиг на направления** като увеличаваме броя и вида на изследванията в полза на пациента **със 77%** с цел **превенция**, ранна **диагностика**, **намалена** хоспитализация и **понижаване** нивото на предотвратимата смъртност.
- **Разширяване дейностите, включени в профилактичните прегледи**, за да се обхванат по-голям спектър заболявания и рискови групи чрез бърз и безплатен достъп до **профилактика**.
- Въвеждане на **нова клинична пътека**: Физикална терапия, рехабилитация и специализирани грижи след лечение от COVID-19, за да адресираме последствията в резултат на преболедуването.
- **Повишаване с 38% средно доходите на общопрактикуващите лекари и специалистите**, което е предпоставка да се привлекат медицински специалисти и да се подобри възрастовата структура в сектора.
 - Заплащането от НЗОК на личен лекар за извършен профилактичен преглед се повишава с 40% (от 18 на 25 лв.) и на специалист за първичен преглед - с 39% (от 24,50 лв. на 34 лв.).
 - Процедури за физиотерапия и рехабилитация се покачват двойно от 3 на 6 лв.
 - Средно с 35% се покачва и заплащането за извършен преглед за диспансерно наблюдение на хронично болни пациенти.

2. Електронно здравеопазване.

Отне ни 3 месеца да създадем нормативна уредба и технически предпоставки за реализация на електронното здравеопазване в страната. То ще включва:

- За първи път прозрачност и проследимост в две посоки: **проверка на здравното досие** от страна на пациента и **болничната дейност** от страна на здравната каса.
- Прозрачност на процесите в здравеопазването от – до, подобряване на контрола и повишаване на стандартите като цяло.
- Премахване на опасната практика **линейката** да обикаля няколко болници, за да установи къде има свободни легла чрез **видимост в реално време на свободните легла за прием.**
- Поетапно въвеждане до август на **електронното здравно досие** на пациентите, което ще обхване всички дейности от извънболничната до болничната помощ.
- **Всеки български гражданин ще може** да провери резултатите от прегледите си, медицинските изследвания и предписаните му лекарства чрез електронното си досие, както и да се възползва от електронната рецепта.
- От 1 юни се дигитализират документите в извънболничната медицинска помощ - всички направления и амбулаторни листове, а от 1 август - всички дейности в болничната медицинска помощ от история на заболяването, през извършени медицински дейности, прегледи и резултати от тях.

3. Детско и майчино здравеопазване.

- Приоритетно и повишено **финансиране на клиничните пътеки и прегледи в извънболничната помощ за детско и майчино здравеопазване**, в това число акушерство и гинекология, неонатология, детска клинична хематология, педиатрия и детска хирургия.
 - При естествените раждания заплащането се покачва от 1 100 лв на 1 450 лв., а грижите за новородено - средно с 35%.
 - За профилактични прегледи на децата е предвидено увеличение с 55%, а за профилактични прегледи по програма "Майчино здравеопазване" - 42%.

4. Увеличение на заплатите на медицинските специалисти и премахване на неравенството в доходите.

- В болничната помощ се предоставя възможност за 25% по-високо финансиране, което изисква **покачване на основните заплати на лекарите, медицинските сестри и санитарите**, като основните работни заплати следва да бъдат осигурени в размер не по-малък от респективно 2 000 лв., 1 500 лв. и 910 лв., съгласно отрасловия колективен трудов договор в сектор Здравеопазване. За да се осигурят работните заплати НЗОК ще повиши бюджетите на болниците с около 25% спрямо 2021 г. от 1 май 2022 г.
- Целта е да се осигури **справедливо възнаграждение на медицинския персонал** и да се намали тежестта на допълнителни възнаграждения, които се разпределят на различен принцип във всяка болница.

- Министерството на здравеопазването работи по разработване на **допълнителна подкрепа на лечебни заведения.**
- Повишение с **38%** на заплащането на услугите при **общопрактикуващи и специализирани лекари.**
- С цел да се **предотвратят крайните диспропорции**, поради некоректното разпределение на публичен ресурс, се въвежда **максималното съотношение от 1 към 20** между минималното и максималното брутно трудово възнаграждение на медицинските специалисти в лечебните заведения, изпълнители на болнична медицинска помощ.
- **Покачване на основните работни заплати** съгласно ОКТД и при второстепенните разпоредители с бюджетни средства на Министерството на здравеопазването: центрове за **спешна помощ**, центрове за **психично здраве**, центърове за **трансфузионна хематология**, центрове за **кожно-венерически заболявания**, **онкологични** центрове и др.

5. Ефективност, прозрачност и контрол на медицинската дейност

- С покачването на цените на болничните услуги се започва **корекцията на дисбаланса между заплащането на различните медицински специалности** – подобро финансиране на трайно подценени специалности като акушерство и гинекология, неонатология, анестезиология и интензивно лечение, детска клинична хематология и онкология, клинична хематология и др.
- За първа година ръстът на бюджета в болнична помощ не се базира на ръст на броя хоспитализации, а на ръст на стойността на пътеките и процедурите. Така се **намалява стимулирането на свръх хоспитализация и прекомерни медицински дейности, които се извършват върху пациентите.** Това бе и основна споделена цел между БЛС и НЗОК. НРД 2022 залага хоспитализации от 1,83 млн. случая спрямо реални хоспитализации от 1,77 млн. през 2021 г. и спрямо заложен в НРД 2021 2,2 млн. хоспитализации за 2021 г.
- БЛС заедно с НЗОК създадоха **правила за контроли на база добрата медицинската практика**, които да намалят отчитането на пътеки с по-висок обем и ниво на сложност, поради по-високата им цена, заплатена от НЗОК. Целта на въведените контроли, заедно с по-високата стойност на болничните услуги, е да се повиши качеството на лечението на пациентите спрямо броя хоспитализации.

Приложение: Ръст на стойността на услугите в болничната помощ.

<u>Специалност</u>	<u>Среден ръст на цените</u>
Кардиология	17%
Пневмология и фтизиатрия	37%
Хирургия	24%
Гастроентерология	20%
Нефрология	34%
Нервни болести	35%

Ортопедия и травматология	22%
Акушерство и гинекология	27%
Анестезиология и интензивно лечение	33%
Урология	29%
Физикална и рехабилитационна медицина	23%
Клинична хематология	39%
Лъчелечение	15%
Медицинска онкология	19%
Кардиохирургия	3,2%
Неонатология	35%
Съдова хирургия	25%
Инфекциозни болести	10%
Ушно-носно-гърлени болести	17%
Неврохирургия	15%
Ендокринология и болести на обмяната	26%
Нуклеарна медицина	8%
Очни болести	23%
Ревматология	20%
Пластично-възстановителна и естетична хирургия	26%
Гръдна хирургия	24%
Лицево-челюстна хирургия	20%
Токсикология	17%
Кожни и венерически болести	23%
Детска клинична хематология и онкология	52%
Педиатрия	37%
Детска хирургия	31%
Клинична имунология	47%
Детска кардиология	40%
Медицинска генетика	50%